

+
M
PAX

Kerkwijding 4 mei 2023
Apoc. 21,1-5a; 1Pe 2,4-9
Lk. 19,1-10

Veelgeliefden,

elk jaar vieren we op speciale wijze de bouw van onze Kerk en we mogen ons afvragen wat we vieren. Is het: *Zo maar een dak boven wat hoofden, deur die naar stilte open staan* ? Zeker is het een dak boven ons hoofd dat beschutting geeft en het is in onze kerk vaak stil, maar is dat alles? Er zijn veel gebouwen die beschutting en stilte geven, maar vandaag vieren we de consecratie, de wijding van het kerkgebouw. Wat is daar speciaal aan? De liturgie van deze dag geeft ons diverse antwoorden. De beelden duikelen als het ware over elkaar. Het huis van God, de ladder die tot in de hemel reikt, de poort van de hemel, de tempel waar God woont; beelden uit het oude verbond die plaatsen aanwijzen van Gods aanwezigheid en heiligheid. De tempel van de ziel, wij zijn de levende stenen in het gebouw, wij zijn tempel van de Heilige Geest. Het nieuwe Jeruzalem, dat uit de hemel neerdaalt. En in het evangelie neemt Jezus zijn intrek in het huis van een zondaar.

Het speciale is dat wij een gebouw, een plaats afzonderen van de andere plaatsen om deze geheel en onverdeeld toe te wijden aan God en alleen voor zijn eredienst te gebruiken. We maken haar sacraal, heilig. Of beter gezegd: wij bieden haar aan en God neemt er zijn intrek en maakt haar heilig, zodat zij de heiligheid van de hele schepping kan uitdrukken. Het kerkgebouw wordt niet geïsoleerd maar als *pars pro toto* verheven. Zo wordt het een uitdrukking van het grote mysterie van God zelf, van zijn aanwezigheid onder ons.

In de wijding van het kerkgebouw drukken we vooral de sacraliteit uit die door de aanwezigheid van God zelf tot stand komt. Die heiligheid zouden we op alle plaatsen moeten beleven. En de wijze waarop we het in de kerk beleven, heeft invloed op de wijze waarop we het daarbuiten beleven. Sacraliteit moet niet in de lucht hangen, want de sacraliteit van de schepping is de ondergrond van de sacraliteit van het gewijde gebouw, zoals ook de sacraliteit van de mens de ondergrond vormt voor de wijding van personen. Of de sacraliteit van het voedsel de ondergrond voor de Eucharistie.

Daarom zijn er twee manieren waarop we de sacraliteit aantasten: door teveel en door te weinig, te hoog of te laag. Als we de sacraliteit te hoog nemen, verliest deze de band met de omgeving en wordt onbereikbaar. We krijgen dan een God die op de troon zit, ver weg, hoog verheven en onbereikbaar. Op deze wijze wordt alleen de transcendentie benadrukt en wordt Gods aanwezigheid in feite te niet gedaan.

Maar er is ook het gevaar dat we de sacraliteit te gering inschatten en slordig beleven omdat God ons zo nabij is. Dat gebeurt als we de immanentie teveel benadrukken.

Als mens zijn we te beperkt om alle goddelijke mysteries tegelijk te vieren en te ervaren. Vandaar dat we in de liturgie speciale tijden en plaatsen afzonderen om op die manier om te gaan met het sacrale, met de Alheilige. Maar met die afzondering geven we in feite aan dat de mysteries van alle tijden en plaatsen zijn. Afzondering is hier geen isolement maar juist verbondenheid. Elk moment is het Pasen, maar we vieren het eenmaal per jaar speciaal op het paasfeest. Elke dag is het Pinksteren, maar eenmaal per jaar is het speciaal Pinksteren, een dag waarop we dit aspect van het mysterie vieren dat zich elk moment en op elke plaats realiseert.

Zo ook voor het kerkgebouw, dat speciaal aan God, aan de lofzang van God is toegewijd. De hele schepping is toegewijd aan God en moet vervuld zijn van de lofzang van Hem. Maar om dit uit te drukken, wijden we bepaalde plaatsen speciaal toe aan deze lofzang.

Kerkgebouwen verwijzen naar God en worden uit de schepping afgezonderd om aan te geven dat ze met geheel de schepping verbonden zijn. Kerken hebben vaak een torenspits die naar omhoog wijst: *sursum corde*. Onze lofzang is echter armetierig als ze alleen in het kerkgebouw plaats vindt en daar buiten ophoudt.

De meeste kloosters zijn gebouwd om een binnenhof: een lege ruimte met daaromheen de gebouwen waarin allerlei activiteiten worden verricht. Het centrum is leeg, niet functioneel en daarmee het teken van de aanwezigheid van de Onnoembare. Zo is het ook in ons hart. In de diepte bevindt zich een plaats waar God zelf woont in de stilte. Sint Augustinus schreef hierover: *ik zocht u verkeerdelijk buiten mij, terwijl U in mij bent*. Wij zelf zijn de tempel van de Heilige Geest, de woonplaats van de Allerhoogste. Bezoeken wij niet alleen het kerkgebouw regelmatig om God lof te brengen, maar ook die tempel van Gods aanwezigheid in de diepte van ons hart.